

SEANCES DU MERCREDI 30 JANVIER 1985
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 30 JANUARI 1985ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 1306.

PROJET ET PROPOSITIONS DE LOI (Discussion):

Projet de loi relatif aux intercommunales.

Proposition de loi modifiant la loi du 1^{er} mars 1922 relative à l'association de communes dans un but d'utilité publique.

Proposition de loi relative aux coopératives de communes.

Discussion des articles (suite):

A l'article 2: *Orateurs*: M. Geldolf, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, MM. Vandezande, Van Roye, Paque, Wyninckx, p. 1306.A l'article 3: *Orateurs*: M. Wyninckx, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Geldolf, p. 1312.A l'article 4: *Orateurs*: M. le Président, MM. Van Herreweghe, rapporteur, Geldolf, Wyninckx, Vandezande, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1313.A l'article 5: *Orateurs*: M. Wyninckx, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Vandezande, p. 1315.A l'article 6: *Orateurs*: M. Wyninckx, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, p. 1317.Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 1306.

ONTWERP EN VOORSTELLEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet betreffende de intercommunales.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 1 maart 1922 op de vereniging van gemeenten tot nut van het algemeen.

Voorstel van wet betreffende de coöperaties van gemeenten.

Beraadslaging over de artikelen (voortzetting):

Bij artikel 2: *Sprekers*: de heer Geldolf, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heren Vandezande, Van Roye, Paque, Wyninckx, blz. 1306.Bij artikel 3: *Sprekers*: de heer Wyninckx, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Geldolf, blz. 1312.Bij artikel 4: *Sprekers*: de Voorzitter, de heren Van Herreweghe, rapporteur, Geldolf, Wyninckx, Vandezande, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1313.Bij artikel 5: *Sprekers*: de heer Wyninckx, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Vandezande, blz. 1315.Bij artikel 6: *Sprekers*: de heer Wyninckx, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, blz. 1317.

A l'article 7: *Orateurs*: M. Wyninckx, M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, M. Van Roye, p. 1318.

Bij artikel 7: *Sprekers*: de heer Wyninckx, de heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, de heer Van Roye, blz. 1318.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.
De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 10 m.
De vergadering wordt geopend te 10 u. 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Canipel, pour d'autres devoirs; Bock, pour des devoirs administratifs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Canipel, wegens andere plichten; Bock wegens bestuursplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE DE INTERCOMMUNALES

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN
1 MAART 1922 OP DE VERENIGING VAN GEMEENTEN TOT
NUT VAN HET ALGEMEEN

VOORSTEL VAN WET BETREFFENDE DE COOPERATIES VAN
GEMEENTEN

Hervatting van de beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI RELATIF AUX INTERCOMMUNALES

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI DU 1^{er} MARS 1922
RELATIVE A L'ASSOCIATION DE COMMUNES DANS UN BUT
D'UTILITE PUBLIQUE

PROPOSITION DE LOI RELATIVE AUX COOPERATIVES DE COM-
MUNES

Reprise de la discussion et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij hervatten de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van wet betreffende de intercommunales.

Nous reprenons l'examen des articles du projet de loi relatif aux intercommunales.

Wij beginnen met de bespreking van het amendement van de heer Geldolf c.s. bij artikel 2, dat luidt:

« Dit artikel te vervangen als volgt:

« Andere publiek- of privaatrechtelijke personen mogen eveneens deel uitmaken van intercommunales. Voor de deelname aan een intercommunale van privaatrechtelijke personen is de toelating van de voogdijoverheid vereist. In geen geval kunnen privaatrechtelijke personen het geheel van de administratie en de diensten van de intercommunale verzekeren. Een kern van overheidspersoneel is het absolute minimum. De voorrang in een gemengde intercommunale gaat naar eigen personeel. »

« Remplacer cet article par ce qui suit:

« D'autres personnes de droit public ou privé peuvent également faire partie des intercommunales. La participation de personnes de droit privé à une intercommunale est soumise à l'autorisation de l'autorité de tutelle. En aucun cas des personnes de droit privé ne peuvent assurer l'ensemble de l'administration et des services de l'intercommunale. Un noyau d'agents des services publics constitue un minimum absolu. Dans une intercommunale mixte, priorité est donnée à du personnel propre à l'intercommunale. »

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, zou het niet beter zijn eerst de andere amendementen bij artikel 2 te bespreken? Mijn amendement is immers gedeeltelijk subsidiair. Als u echter wil dat ik nu toch het woord neem, dan ben ik daar uiteraard toe bereid.

De Voorzitter. — Er zijn nog leden die voor dit artikel een andere tekst voorstellen.

De heer Wyninckx. — Het is zeer ingewikkeld. De minister heeft het zo ingewikkeld gemaakt en dit geeft aanleiding tot verschillende interpretaties.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, volgens mij zou dit amendement op artikel 2 als laatste moeten worden behandeld. Vooral bij de stemming zou men zich toch eerst moeten uitspreken over de andere amendementen op artikel 2. Mochten sommige andere amendementen worden aangenomen, heeft dit amendement geen zin meer.

Wij wensen prioriteit te geven aan de zuivere intercommunale. Slagen wij er niet in deze stelling te doen aanvaarden door de Senaat, dan vallen wij terug op dit amendement.

De Voorzitter. — Ons reglement is duidelijk. Ook de ervaring heeft mij geleerd dat het vèrst strekkend amendement best het eerst wordt

behandeld. Wordt het niet aangenomen, dan kan men nog altijd de kleinere wijzigingen behandelen.

De heer Geldolf. — Dit is vast niet het meest ver strekkend amendement, mijnheer de Voorzitter.

Ten gronde nu. Ons amendement strekt ertoe in dit artikel het woord «alle» te doen vervallen.

Onze absolute voorkeur gaat naar de zuivere intercommunale, wat wij verdedigd hebben in de algemene bespreking en wat uit diverse andere amendementen blijkt, maar wij geven er ons zeer goed rekenschap van dat deze stelling in de huidige politieke context niet haalbaar is.

Zelfs met het amendement van de heer Bascour, dat waarschijnlijk zal worden aangenomen aangezien het wordt gesteund door alle regeringspartijen, vrezen wij dat de bestaande toestand zal blijven voortduren, met alle financiële implicaties ervan. Dit amendement stelt enkel een verschuiving voor van de datum voor de mandaten maar geen wijziging van de datum waarop de wet van kracht wordt, wat een belangrijke nuance is. Bepaalde gemeenten zouden dan ook kunnen worden geconfronteerd met enorme problemen.

Dit is dan ook de eigenlijke reden waarom wij voorstellen: «Andere (...) privaatrechtelijke personen ...» maar dit dan wel met vermelding van de reserve «Voor de deelname aan een intercommunale van privaatrechtelijke personen is de toelating van de voogdijoverheid vereist ...».

Ik breng in herinnering dat dit strookt met de geest zelf van de wet van 1922. Men heeft dit er nu uitgelaten, maar in de discussie over de wet in 1922 werd duidelijk gesteld dat het toelaten van privaatrechtelijke personen de uitzondering zou zijn. De werkelijkheid is echter anders, want deze gevallen zijn de grote meerderheid geworden. In 1922 heeft men bovendien de rem ingebouwd van de voogdijoverheid maar ook dit vervalt nu. Daarom stellen wij voor het opnieuw in te voeren.

Gisteren heeft de Vice-Eerste minister zich er gemakkelijk van afge maakt. Op onze acht hernieuwde vragen bij artikel 1 heeft hij niet geantwoord maar gezegd dat, aangezien al deze zaken opnieuw ter sprake komen naar aanleiding van de amendementen, hij dan zou antwoorden.

Het gaat hier om een probleem dat in feite bij geen enkel van onze amendementen thuishoort en waarop de minister, noch in de commissie, noch tijdens de openbare bespreking uitsluitsel heeft gegeven. Ik zal het hier koppelen aan de bespreking van artikel 2. Ik hernieuw dus mijn zeer fundamentele vraag waarom u niet apart «legifereert» voor de energiesector, meer speciaal voor de elektriciteitssector.

Aan de hand van de tabel op bladzijde 172 van het verslag blijkt dat er in de energiesector viermaal meer personeelsleden uit de privé-sector zijn tewerkgesteld. De situatie is anders voor de andere intercommunales waar vrijwel geen personeel uit de privé-sector werkt.

Mijn tweede vraag heeft betrekking op de oorsprong van de wet. Ik heb het daarover gisteren ook gehad, maar heb geen antwoord gekregen.

Wat de grond van de zaak betreft, verwijs ik naar de verantwoording bij het tweede deel van ons amendement. Privaatrechtelijke personen mogen deel uitmaken, onder bepaalde voorwaarden, van een intercommunale.

Het tweede deel van ons amendement strekt ertoe dat er in alle geval, ook wat de gemengde intercommunale betreft, een kern van medewerkers van het openbaar bestuur moet zijn. Het zou zelfs wenselijk zijn dat al het personeel tot de openbare sector behoort, maar wanneer dat niet mogelijk is, willen wij dat er ten minste een openbare kern is.

Ik zal de noodzaak daarvan aantonen.

De Voorzitter. — U hebt vijf minuten spreektijd, mijnheer Geldolf.

De heer Geldolf. — Het is niet mijn fout, mijnheer de Voorzitter, dat het een zeer complex probleem betreft waarop de minister nog niet heeft geantwoord.

Indien u mij nu slechts vijf minuten toestaat, zal ik alle mogelijke middelen aanwenden om toch te zeggen wat ik absoluut noodzakelijk acht. Maar dan wordt het een zeer uiteengetrokken en onlogisch debat.

De Voorzitter. — Mijnheer Geldolf, ik heb gezegd dat ik bij de bespreking van artikel 1 de spreektijd niet zou beperken, maar dat ik van artikel 2 af het reglement strikt zou toepassen. Het is wel mooi de Voorzitter voortdurend op de toepassing van het reglement te wijzen, maar dan moet men het ook zelf naleven.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil naar aanleiding van dit amendement de aandacht vestigen op het feit dat, hoewel de minister beweert de macht te geven aan de gemeenten, vrijwel in alle gemengde intercommunales het personeel behoort tot de privé-sector.

De Voorzitter. — U had hiertoe de mogelijkheid tijdens de algemene bespreking.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, dat is tijdens de algemene discussie niet ter sprake gekomen.

Het personeel van de gemengde intercommunales behoort tot de privé-sector, die ook voor de productie instaat. Dat geeft niet alleen aanleiding tot een ongelooflijke verwarring, maar het is duidelijk dat men de gemeenten in het ootje kan nemen. Dat is de werkelijke situatie. In de meeste gevallen werkt het personeel van de gemengde elektriciteitsintercommunales ook voor de productie en voor verschillende gemengde distributie-intercommunales. Men tracht daarvoor een controlesysteem te vinden volgens een zekere verdeelsleutel opdat elke gemengde intercommunale niet hetzelfde voor hetzelfde personeel zou betalen aan de privé-sector. Daarenboven wordt nog een deel van dat personeel gedelegeerd naar de Vereniging van elektriciteitsbedrijven. De begroting van de VEB gaat niet over een peulschilletje. Zij deelt cadeaus uit van verschillende miljoenen aan de pers.

Als u wilt, kan ik de publiciteit in de dagbladen, op de RTB en in tijdschriften nominatief en met de bedragen ernaast opsommen.

Als ik daar nu de tijd niet voor krijg, zal ik dat wel bij een andere gelegenheid in dit debat doen.

De VEB heeft aanrekenbare budgetten voor de gemengde intercommunales. Een deel van het zeer talrijk personeel van de VEB wordt voor de helft betaald door de gemengde intercommunales. Per gemengde intercommunale gaat dat over vele miljoenen. Dat is allemaal mogelijk in gemengde intercommunales.

Daaruit mogen wij besluiten dat de privé-sector zijn winst haalt niet alleen uit het feit dat hij de belastingen niet normaal betaalt, dat hij volledige controle heeft omdat productie en distributie gemengd zijn in hoofde van het personeel en dat daarenboven dat personeel werkt voor verschillende intercommunales. Een deel van dat personeel wordt ook gedelegeerd naar de VEB.

Ondanks dit alles wordt de helft van een belangrijk deel van het budget van de VEB ook nog eens betaald door de gemengde intercommunales.

Over de aan te rekenen budgetten heb ik een belangrijk document. Het spijt me dat ik daarover hier nu niet kan uitweiden. Ik wacht af wat de minister zal antwoorden. Daarvan zal het afhangen of ik daar nog op terugkom. Ik wil echter niet teveel in het vaarwater van de Voorzitter komen.

Er is ook nog het probleem van de vertegenwoordiging in het Controlecomité.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, twee illustere voorgangers van u, de ministers Spinoy en De Saeger, waar men in de geschiedenis van België met respect zal op terugkijken, behorend tot twee verschillende partijen, hebben Intermixt opgericht met de bedoeling de gemeenten vertegenwoordigd te zien in het Controlecomité, het hoogste orgaan van de energiesector. Dat leidt vandaag, jammer genoeg, tot de situatie dat de gemeenten vertegenwoordigd worden in dit Controlecomité door een technicus en een politicus. De politicus is de voorzitter van Intermixt. Hij is terzelfder tijd burgemeester van een belangrijke Westvlaamse gemeente en ontvangt per jaar 990 000 frank aan wedde en 150 000 frank aan verplaatsingsvergoedingen als voorzitter van Intermixt. Hij heeft ook nog zijn beroep en is bovendien nog commissaris van de Société Générale.

Als het bedoeling is de belangen van de gemeenten als openbaar belang in de gemengde sector, in het Controlecomité van gas en elektriciteit te laten verdedigen door iemand die ook nog commissaris is van de Société Générale, dan zijn we rond.

Ik heb dat probleem al eens aangeraakt, hoewel niet zo gedetailleerd, naar aanleiding van de bespreking van een ander ontwerp van wet anderhalve maand geleden. Het ging toen over de onverenigbaarheden en u hebt, mijnheer de Vice-Eerste minister, toen ook in alle talen gezweven. U zult daar niet kunnen blijven over zwijgen.

Ik meen voldoende te hebben aangetoond waarom wij van mening zijn dat als men wil weten wat er gebeurt in de sector van de gemengde intercommunales en in de distributiesector van de elektriciteit — zelfs indien wij geen zuivere intercommunales kunnen krijgen, wat onze

uiteindelijke bedoeling is — dat dan tenminste een deel van de administratie dient te worden behartigd door mensen op wie men kan rekenen en niet door mensen die in dienst staan én van de produktie, én van de privé-sector. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — U applaudissteet waarschijnlijk voor de naleving van het reglement. (*Gelach.*)

De heer Wyninckx. — De heer Geldolf heeft iets langer gesproken dan de Vice-Eerste minister normaal spreekt. Dat is echter erg moeilijk want de Vice-Eerste minister antwoordt haast nooit op de hem gestelde vragen!

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je répondrai d'abord à trois des questions principales posées par M. Geldolf concernant l'article 1^{er} et qui trouvent leur place dans les réponses apportées dans le cadre de l'article 2.

Question de M. Geldolf: «Pourquoi pas plutôt une législation séparée pour le secteur de l'énergie et une autre pour tous les autres types d'associations de communes?»

Nous sommes ici dans le domaine de la législation organique sur les associations de communes qui doit viser toutes les associations de communes quel que soit l'objet d'intérêt communal qu'elles ont décidé de mettre en commun. Les règles d'association doivent être les mêmes, quel que soit l'objet de cette association.

M. Geldolf. — Mais la loi de 1925 fait de la distribution d'électricité un monopole des communes. Pour toutes les autres matières, il n'y a pas d'obligation: les communes peuvent créer une intercommunale, elles n'y sont pas obligées.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Cela n'empêche pas que des lois relatives à des domaines d'activités bien précis s'appliquent également pour les intercommunales qui ont leurs activités dans ces domaines, par exemple, la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations et la loi du 25 avril 1925 sur les distributions d'énergie électrique. Elles s'appliquent aux intercommunales qui se trouvent dans ce secteur-là.

Mais ici, nous discutons la loi organique de base sur les intercommunales.

M. Geldolf. — Vous n'avez pas répondu sur la loi de 1925 qui donne le monopole aux communes en matière d'électricité. C'est une raison supplémentaire de prévoir une loi spéciale.

Vous n'avez pas répondu lors de la discussion générale et vous esquiviez de nouveau la réponse maintenant.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je n'esquive pas la réponse, monsieur Geldolf, je dis qu'il s'agit d'une législation organique.

C'est la volonté du gouvernement et c'est la logique même de l'ordre juridique communal que toutes les associations de communes, quel que soit l'objet d'intérêt communal qu'elles délèguent à l'association, soient conçues sur le même moule ...

M. Geldolf. — Vous faites semblant de ne pas comprendre.

M. Wyninckx. — Non, non, le ministre ne comprend pas.

M. Geldolf. — Pour les autres matières c'est exact mais pour l'électricité, les communes ont le monopole.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — ... et gardent la maîtrise de leur activité ainsi déléguée.

M. Geldolf a aussi posé des questions concernant le tableau repris en page 172 du rapport de la commission. Il prétend qu'il contient des inexactitudes.

M. Geldolf. — Oui.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Je rappelle que M. Geldolf avait demandé une information complémentaire sur le personnel occupé indirectement par les intercommunales, particulièrement dans le secteur de l'énergie. Cette information a été donnée sous forme de remarque numéro 4, au bas de la page 172 du rapport.

La difficulté de recouper les chiffres vient du fait que quelques agents — 510 en tout — des sociétés privées du secteur de l'électricité ne sont pas imputés dans leur totalité aux intercommunales, car ils travaillent également à des activités de ces sociétés qui ne concernent pas les intercommunales. Ces 510 agents sont pris pour 347 agents à temps plein dans le tableau.

En résumé: le tableau de la page 172 donne 12 232 agents occupés indirectement dans le secteur de l'énergie; parmi ceux-ci, l'équivalent de 12 211 personnes appartiennent aux sociétés privées du secteur dont 11 864 sont occupés à temps plein par les intercommunales et 510 à temps partiel, ce dernier nombre étant tenu en compte pour 347 personnes à temps plein.

M. Geldolf me reproche également l'absence d'analyse détaillée préalable. Je lui rappelle que j'ai fait procéder en 1983 à une enquête auprès de toutes les intercommunales du pays, enquête à laquelle la quasi-unanimité de celles-ci — soit 97 p.c. — a répondu.

Cette enquête a permis d'établir le tableau statistique repris en page 172 du rapport, ainsi que les cartes reprenant, par secteur, les zones d'activité des différentes intercommunales. J'ai présenté ces cartes en commission. Elles montraient le «puzzle» des intercommunales dans notre pays, suivant leur différentes activités. Mon exposé introductif contenait d'ailleurs une série de renseignements recueillis à la suite de cette enquête.

D'une part, j'ai donc collecté toutes les informations sur les intercommunales pour les communiquer au Parlement; d'autre part, j'ai transmis le projet de loi à toutes les intercommunales en les invitant à me communiquer leurs remarques éventuelles.

C'est ainsi que la commission a pu prendre connaissance de l'avis de nombreuses associations, avis que nous avons longuement examiné, permettant ainsi une discussion large et l'adaptation du projet sur certains points.

M. Wyninckx. — Pas sur tous les points!

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Pas sur tous les points, évidemment, car c'est quand même le législateur qui légifère et non les associations intercommunales elles-mêmes.

Dire qu'il n'y a pas eu préparation, pas d'information du Parlement ou des intercommunales est inexact.

M. Van Roye s'oppose aux intercommunales mixtes, préférant les intercommunales pures. Il déclare lui-même que les municipalistes entendent dans les intercommunales mixtes la possibilité de réaliser un bénéfice à se partager. C'est effectivement un raisonnement que les municipalistes peuvent tenir et je n'y vois personnellement aucun mal.

Si un conseil communal décide d'exploiter un service industriel ou de mettre la distribution d'eau en régie et si le prix fixé permet un bénéfice, je n'y vois également aucune objection. Dans ce cas, il s'associe pour rendre un service d'intérêt communal permettant à la commune de toucher sa quote-part des bénéfices éventuels. Il s'agit donc pour elle de ressources supplémentaires.

M. Van Roye. — Ce n'est pas du commerce, monsieur le ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — La vente de l'eau par une commune ne me paraît pas être du commerce non plus. Cependant, lorsqu'on fixe le tarif de l'eau, on tient compte des ressources communales nécessaires pour rendre ce service, ainsi que pour d'autres. On peut éventuellement réduire ce tarif si l'on désire produire un service bon marché. Cela constitue l'autonomie communale.

Nous ne désirons pas limiter cette autonomie. Les communes doivent avoir le choix entre la forme pure ou la forme mixte. Le projet de loi leur garantit le contrôle de l'intercommunale; c'est donc un pas en avant, dans la direction que vous souhaitez, par rapport à la législation de 1922.

Cette remarque vaut pour votre amendement, monsieur Geldolf, ainsi que pour celui de M. Vandezande, qui va dans le même sens.

De heer Vandezande. — Ik heb dat amendement nog niet verdedigd, mijnheer de minister.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur Vandezande, je constate simplement que vous êtes logique avec vous-même et que vous présentez à l'article 2, l'amendement que vous avez défendu en commission.

La réponse est toujours la même: nous prônons pour les communes la liberté de choisir la forme d'intercommunale qui leur convient. Si une commune désire rester dans une intercommunale composée uniquement de pouvoirs publics, elle doit avoir le droit de le faire. Nous ne trouvons pas souhaitable de limiter sa liberté.

M. Paque et consorts ont déposé à l'article 2 un amendement complémentaire.

M. Wyninckx. — M. le ministre répond à des amendements dont il ne connaît pas encore exactement la justification. Cela est nouveau. Il s'agit sans doute d'un nouveau problème de calendrier. Maintenant, vous allez vraiment trop vite, monsieur le ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — On me donne la parole dans le cadre de l'article 2 et je pense que beaucoup de ces amendements, notamment celui de M. Paque, sont parfaitement compréhensibles, dès à présent dans leur justification. J'ai, en effet, entendu l'exposé général de M. Paque à l'article 1^{er} et dans la discussion générale.

M. Wyninckx. — Nous procédons, pour l'instant, à la discussion générale de l'article 2. Nous passerons ensuite au développement des amendements auxquels vous pourrez répondre.

M. le Président. — Monsieur le ministre, je vais, en effet, d'abord donner la parole aux auteurs de ces amendements. On vous reproche généralement un manque d'explication mais aujourd'hui on pourrait peut-être vous faire le reproche inverse.

M. Wyninckx. — Il n'est pas facile d'être ministre! (*Sourires.*)

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Il me semblait que les honorables sénateurs avaient expliqué la teneur de leurs amendements dans la discussion générale. J'en ai déduit qu'ils avaient renoncé à intervenir à nouveau à l'article 2.

M. le Président. — La parole est à M. Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal nog eens proberen het aan de Vice-Eerste minister uit te leggen, want hij doet alsof hij het niet begrijpt.

Voor alle andere materies kunnen de gemeenten intercommunales vormen, maar voor de distributie van laagspanningselektriciteit zijn ze verplicht het te doen, want de wet van 1925 maakt daar een monopolie van voor de gemeenten. Zij kunnen een regie oprichten, een zuivere of een gemengde intercommunale, maar zij kunnen niet, zoals voor al de andere materies, er zich niet mee bezighouden. Dat is een essentieel verschil, mijnheer de minister. Als u dat allemaal samen wil brengen dan zijt u in strijd met al wat daarover in het verleden geschreven is en met al de wetsvoorstellen die in die zin, onder andere in de Kamer van volksvertegenwoordigers, ahangig zijn.

Ik heb u verweten dat u niet een voorafgaande analyse hebt gemaakt. U antwoordt mij daarop dat u een enquête hebt gedaan. Naar alle intercommunales een brief schrijven, noemt u een enquête doen. Maar wat krijgt u dan als antwoord van deze intercommunales? Ik heb u toch gezegd dat praktisch geen enkele intercommunale, op een anderhalve na, over een eigen administratie beschikt.

U doet dus in feite een enquête bij de producenten, bij degenen die er alle belang bij hebben u geen duidelijk antwoord als dusdanig te geven. Ik heb u gisteren ook verwezen naar de vijf volle bladzijden in het boek van Hautphenne over de intercommunales, waarin al de tekortkomingen van de wet van 1922 worden opgesomd. Dat is wat anders dan uw zogenaamde enquête. U hebt zelfs niet naar dat boek gekeken om te trachten een antwoord te geven op de daar gestelde vragen.

Dan zijn er de aanrekenbare budgetten van de VEB. U hebt er wel moeten over spreken, want u moest de foute cijfers in voetnota 4 van de fameuze tabel rechtvaardigen. U zegt dat die het gevolg zijn van

het feit dat een aantal van die personeelsleden daar in een dubbele hoedanigheid zijn opgenomen. U geeft mij dus gelijk, mijnheer de minister.

Degenen die daar in een dubbele hoedanigheid opstaan, zijn juist die welke ressorteren onder de aanrekenbare budgetten van de VEB. Maar, waarmee houdt die VEB zich allemaal bezig?

De Voorzitter. — Mijnheer Geldolf, wil u alstublieft eindigen? U hebt al een halfuur het woord gevoerd over uw amendement.

U bent straks waarschijnlijk de eerste om mij te verwijten dat ik het reglement niet doe naleven.

Laat ons toch een beetje collegiaal zijn.

De heer Geldolf. — Ik verwijt u niets, mijnheer de Voorzitter. Ik kan er echter niet aan doen dat de minister niet antwoordt.

De Voorzitter. — Dan zullen wij over uw amendement stemmen, mijnheer Geldolf.

De heer Geldolf. — Nu onmiddellijk, mijnheer de Voorzitter?

De Voorzitter. — Neen, mijnheer Geldolf, maar indien u de Vice-Eerste minister niet kunt overtuigen, dan zal er over uw amendement worden gestemd.

De heer Geldolf. — Ik verlang een antwoord op mijn vragen, mijnheer de Voorzitter. Krijg ik dat niet, dan zal ik wel het middel vinden om bij gelijk welk artikel dezelfde vragen te herhalen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — De heren Vandezande en Luyten stellen volgend amendement voor:

«Dit artikel te vervangen als volgt:

«Van de intercommunales mogen alleen deel uitmaken, alle publiek-rechtelijke personen, uitgezonderd de publiekrechtelijke personen waarvan een orgaan het goedkeurings- en vernietigingstoezicht, voorzien bij artikel 20, uitoefent.»

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Peuvent seules faire partie des intercommunales toutes les personnes de droit public, à l'exception de celles dont un organe exerce les tutelles d'approbation et d'annulation, telles que prévues à l'article 20.»

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, ik wil bij voorbaat de minister vragen niet de gemeentelijke autonomie in te roepen als weerlegging van wat ik ga zeggen. Ik wil beter voorkomen dan genezen.

De gemeentelijke autonomie is uw stokpaardje, mijnheer de minister. Er zijn echter nog veel andere elementen bij betrokken waar ik wil voor pleiten.

Aangezien het hier gaat om een zaak van gemeentelijk belang is het ook een zaak van openbaar belang, wat wil zeggen dat men de privé-belangen niet moet vermengen met de openbare belangen.

Men moet daar ook naar handelen. Ik heb dat gisteren nog gezegd, maar u hebt toen doodgewoon verwezen naar de gemeentelijke autonomie.

Ik zou willen vragen dat u, mijnheer de Vice-Eerste minister, als lid van de uitvoerende macht, begrip zoudt willen tonen voor de intercommunales, die een zaak zijn van openbaar en niet van privé-belang. Wij leven in een rechtsstaat en wij zouden graag hebben dat die rechtsstaat geëerbiedigd wordt. Daarom vragen wij u eerbied te hebben voor het openbaar belang en het ene niet met het andere te vermengen. Verwijs alstublieft niet opnieuw naar het principe van de gemeentelijke autonomie. Dit zijn immers twee verschillende zaken, waarvan de belangen zeer uiteenlopend zijn en die moeilijk verzoenbaar zijn. Ik wil hier verwijzen naar het Nederlandse voorbeeld, waar dergelijke mistoestanden niet bestaan.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik wil u op voorhand danken voor het antwoord dat u mij zult verstrekken, maar ik hoop dat u ditmaal niet zult verwijzen naar de gemeentelijke autonomie.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Nothomb.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, zoals de heer Vandezande, heb ook ik alle eerbied voor het openbaar belang. Het gaat hier inderdaad over een zaak van openbaar belang en niet van privé-belang. Er zijn echter ook zaken van gemeentelijk belang.

De heer Vandezande. — Dat is ook openbaar belang.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Wij laten de keuze dus best over aan de gemeenteraden van de gemeenten die een intercommunale willen oprichten. Wij mogen, kunnen en willen niet dat het Parlement in hun plaats de keuze doet.

De heer Geldolf. — Dat is struisvogelpolitiek.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, de Vice-Eerste minister heeft met andere woorden toch weer verwezen naar de gemeentelijke autonomie.

M. le Président. — Je rappelle que M. Van Roye propose l'amendement subsidiaire que voici :

« Subsidiairement :

« A cet article, supprimer les mots « ou privé. »

« Subsidiair :

« In hetzelfde artikel, de woorden « publiek- of privaatrechtelijk » te vervangen door het woord « publiekrechtelijk. »

La parole est à M. Van Roye.

M. Van Roye. — Monsieur le Président, je saisis l'occasion de cet amendement subsidiaire pour revenir sur le même sujet.

Au lieu de supprimer l'article 2, comme nous le demandions dans un premier temps, parce que, fondamentalement, le système d'intercommunales que vous tentez de mettre en place, nous paraît totalement inadmissible, nous souhaitons au moins supprimer les termes « ou privé » et faire ainsi la distinction entre l'intérêt des sociétés privées et l'intérêt public.

Il est évident qu'une société privée, commerciale ou industrielle, a des buts commerciaux ou industriels. Vous essayez de nous faire croire — et j'y reviendrai concernant les articles suivants — que tout à coup, parce qu'une société commerciale s'allie à des personnes de droit public, de la façon dont vous l'exprimez dans l'article 2, elle devient non commerciale. Cela me paraît énorme. Il est dit, d'ailleurs, à l'article 3 : « Quels que soient leur forme et leur objet, elles n'ont pas un caractère commercial. » Je ne savais pas que des sociétés privées allaient brusquement se trouver dans un état de quasi-sainteté, ne pensant qu'à l'intérêt du public et oubliant leurs intérêts privés.

Il suffit de voir leur bilan pour se rendre compte — et c'est spécialement le cas des sociétés de gaz et d'électricité — qu'elles sont toutes en train de perdre énormément d'argent, monsieur le ministre. Ceci est une boutade. En effet, chacun sait que leurs bénéfices se chiffrent en milliards.

Il ne faut donc pas se moquer du monde : il s'agit bien d'organiser des intercommunales commerciales à but commercial où l'on continuera régulièrement à refuser le service public et, par exemple, à suspendre les fournitures de gaz et d'électricité en plein hiver. Ce fut encore le cas le 21 janvier, au plus fort du froid : on signalait des coupures d'électricité. Cela s'inscrit bien dans la logique du personnage dont j'ai parlé, le président d'Intercom. Celui-ci dit lui-même qu'il s'agit de faire des affaires commerciales.

Quoi que vous en disiez, monsieur le ministre, ce monsieur vous a trahi parce qu'il a dit, lui, ce que vous ne voulez pas dire.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, je constate que M. Van Roye dit le contraire de M. Geldolf ; c'est son droit.

M. Geldolf souligne le fait que, en ce qui concerne l'électricité, les communes sont chargées de la distribution. M. Van Roye, lui, voudrait que les communes n'en soient pas chargées, ni les intercommunales.

Je rappelle que la loi de 1925 sur la distribution d'énergie électrique prévoit, en son article 8, que « pour tout ou partie de leur territoire, les communes ou associations de communes peuvent octroyer à un particulier ou à une société la concession de la distribution d'énergie électrique. La constitution d'une association de communes en vue de l'octroi d'une concession est soumise aux formalités prescrites par la loi du 1^{er} mars 1922... » Même s'il n'y a pas d'intercommunale — et c'est le choix de chaque commune d'en avoir ou pas — la commune peut concéder son réseau à une société privée.

Je ne comprends pas pourquoi, à l'occasion de la discussion de ce projet relatif aux intercommunales, on remet tous ces principes en question. En effet, une commune peut parfaitement confier son réseau au secteur privé, mais les pouvoirs publics doivent en conserver la maîtrise. C'est la raison pour laquelle le projet prévoit la majorité en ce qui concerne les communes et la double majorité au profit des communes dans les associations intercommunales, quelles qu'elles soient, celles d'électricité comme les autres.

M. Van Roye. — Monsieur le Vice-Premier ministre, vous ne répondez pas à ma question. J'ai dit que vous faites en sorte que le service public soit à la disposition du secteur privé, ce que je reproche. C'est tout à fait l'inverse de ce que vous venez de dire.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over dit amendement is aangehouden.

M. Paque et consorts présentent l'amendement que voici :

« A. A cet article, supprimer les mots « ou privé. »

B. Ajouter au même article un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Une personne de droit privé peut être admise à faire partie d'une intercommunale. Cette participation doit se justifier par des motifs tenant exclusivement à l'action des services publics. Elle est soumise à l'approbation de l'autorité de tutelle prévue à l'article 19. »

« A. In dit artikel de woorden « publiek- of privaatrechtelijke » te vervangen door het woord « publiekrechtelijke ».

B. Dit artikel aan te vullen met een tweede lid, luidende :

« Een privaatrechtelijk persoon kan worden toegelaten om deel uit te maken van een intercommunale. Deze deelneming dient te worden verantwoord met redenen die uitsluitend verband houden met de werkzaamheden van de openbare dienst en zij behoeft de goedkeuring van de voogdijoverheid waarin artikel 19 voorziet. »

La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, notre amendement à l'article 2 se subdivise en deux parties.

A propos de la première, je m'inscris totalement dans la ligne de l'intervention de M. Van Roye, contrairement à celle de M. le ministre. Vous nous reprochez, monsieur le ministre, de vouloir modifier la loi, mais c'est vous qui la modifiez profondément. Nous avons le droit, en démocratie, de défendre aussi nos options politiques. Je dois reconnaître que l'opinion de M. Vandezande s'inscrit en partie dans cette politique des intercommunales pures.

Dans la partie B de notre amendement, nous proposons d'ajouter à l'article 2 un deuxième alinéa rédigé comme suit : « Une personne de droit privé peut être admise à faire partie d'une intercommunale ... » — vous voyez que nous sommes tolérants, monsieur le ministre — « ... Cette participation doit se justifier par des motifs tenant exclusivement à l'action des services publics. Elle est soumise à l'approbation de l'autorité de tutelle prévue à l'article 19. »

La participation de particuliers à l'exercice d'un service public ne constitue une faculté à aucun niveau de pouvoir.

Cela se justifie d'ailleurs par la définition même du service public. Dans certaines circonstances exceptionnelles, la participation de particuliers peut néanmoins receler un intérêt. Il convient toutefois de veiller à ce que cette exception ne devienne pas un principe : elle ne peut d'ailleurs se justifier exclusivement que dans l'intérêt du service public.

Cette conception était d'ailleurs celle du législateur lorsqu'il vota la loi du 1^{er} mars 1922. Il convient, me semble-t-il, de la restaurer pleinement.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, la participation d'une commune à une intercommunale doit évidemment, comme le prévoit l'amendement de l'honorable président de la commission, se justifier par des motifs tenant exclusivement à l'action des services publics. Ce sont les communes qui délèguent une fonction relevant de l'intérêt communal à une intercommunale. Ce principe est évident, il est inutile de le préciser.

Par ailleurs, M. Paque demande que la participation du secteur privé soit soumise à l'approbation de l'autorité de tutelle prévue à l'article 19. Il y est prévu que la constitution, les statuts et les modifications aux statuts des intercommunales, doivent faire l'objet d'une approbation de l'autorité de tutelle. C'est à cette occasion que l'autorité de tutelle peut se prononcer sur le fait de savoir si la participation du secteur privé est conforme ou non à l'intérêt général.

Cela figure parmi les éléments que doit examiner, à ce moment-là, l'autorité de tutelle.

L'amendement déposé par M. Paque est dès lors inutile même si le but visé est louable.

De heer Vandezande. — Onzin!

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.
De stemming over het amendement is aangehouden.

M. Paque et consorts présentent également l'amendement que voici :

« A cet article, supprimer les mots « à l'exception des personnes de droit public dont un organe exerce les tutelles d'approbation et d'annulation, telles que prévues à l'article 20. »

« In dit artikel te doen vervallen de woorden « uitgezonderd de publiekrechtelijke personen waarvan een orgaan het goedkeurings- en vernietigingstoezicht voorzien bij artikel 20, uitoeftent. »

La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, toujours à propos de l'article 2, nous proposons de supprimer les mots « à l'exception des personnes de droit public dont un organe exerce les tutelles d'approbation et d'annulation, telles que prévues à l'article 20 ».

Concrètement, ce passage vise à interdire aux régions de faire partie des intercommunales.

Jusqu'à présent, et je me réfère à l'article 2 de la loi du 1^{er} mars 1922, l'Etat et les provinces dont certains organes exerçaient pourtant la tutelle sur les intercommunales, pouvaient en faire partie. Si le principe selon lequel « nul ne peut participer à une institution à l'égard de laquelle il exerce un pouvoir de contrôle » — vous le dites à la page 3 de l'exposé des motifs, monsieur le ministre — présentait en la matière un tel caractère d'évidence, on peut se demander pourquoi il a fallu plus de soixante ans pour qu'on se décide à le mettre en application.

Tout donne à penser qu'on assiste plutôt à une nouvelle manifestation de la politique d'agression menée par certains à l'égard des pouvoirs régionaux.

Dans le respect de l'esprit des lois de régionalisation, il importe au contraire de maintenir aux régions la faculté de participer à des intercommunales. Cette participation peut, en effet, s'avérer un moyen privilégié, voire indispensable, de mener à bien certaines politiques dans des domaines qui relèvent des attributions régionales comme, par exemple, ceux de la production et de la distribution d'eau, de gaz et d'électricité.

Je me réfère, à cet égard, à l'article 6, paragraphe 1^{er}, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980.

C'est le but visé, monsieur le ministre, par notre demande de suppression des mots repris ci-dessus.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, me référant à la réponse donnée au précédent amendement déposé par M. Paque, je souligne à nouveau que l'autorité de tutelle peut parfaitement, au moment de la constitution de l'intercommunale, de l'approbation ou de la modification

de ses statuts, empêcher celle-ci, voire la contraindre à modifier ses vues en exerçant son droit de tutelle.

Ce droit sera beaucoup mieux exercé si l'autorité à laquelle il est conféré n'a pas la tentation ou la possibilité d'être partie au procès. Le pouvoir de tutelle peut, en effet, à un moment donné, être tenté d'autoriser la mise en place d'une intercommunale à condition d'en faire partie à des conditions bien précises.

La nature même de l'intercommunale serait, en l'occurrence, dénaturée.

Ne voyez là aucune agression contre les régions. J'ai, à différentes reprises, cité à titre d'exemples les intercommunales créées, au cours des précédentes décennies, pour les autoroutes. Je me réjouis qu'une autoroute soit appelée E40 et que le département des Travaux publics ait supporté les frais de sa construction. Je ne vois pas pourquoi, en l'occurrence, il fallait passer par la formule de l'intercommunale, qui n'a d'intercommunale que le nom, puisque les communes ne sont que des comparses de l'Etat.

A mon avis, la politique à mener est de rendre les intercommunales aux communes. Dans le but de mieux répondre à un objet d'intérêt communal, les communes peuvent choisir avec qui s'associer, à l'exception selon moi de l'autorité de tutelle.

Je défends au contraire l'autorité de tutelle en ne lui donnant pas la tentation de participer à la constitution ou aux activités des intercommunales.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.
De stemming over het amendement is aangehouden.

De heer Wyninckx c.s. stelt volgend amendement voor :

« In dit artikel, de woorden « uitgezonderd de publiekrechtelijke personen waarvan een orgaan het goedkeurings- en vernietigingstoezicht bepaald bij artikel 20, uitoeftent » te vervangen door « uitgezonderd de Staat ».

« A cet article, remplacer les mots « à l'exception des personnes de droit public dont un organe exerce les tutelles d'approbation et d'annulation, telles que prévues à l'article 20 » par les mots « à l'exception de l'Etat ».

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, dit amendement strekt ertoe het omgekeerde te bekomen van wat de minister met dit artikel probeert tot stand te brengen.

In de plaats van de ondergeschikte besturen — en ik denk bijvoorbeeld aan de provincies — of de gewesten uit te sluiten, stellen wij voor de Staat uit te sluiten. Wij worden in dit voorstel gesterkt door het advies van de Vereniging van steden en gemeenten en ook door een ander document dat met een gunstige wind bij ons terecht kwam en dat uitging van een administratie die de Vice-Eerste minister niet helemaal onbekend is, namelijk de provincie Namen. Als ik mij niet vergis, hebben zijn politieke vrienden daar nogal een belangrijk bestuursaandeel en verzet de deputatie zich daar met aandring tegen het feit dat de provincies door deze wetgeving in belangrijke mate worden gediscrimineerd.

Uw visie, mijnheer de Vice-Eerste minister, die u daarnet nog hebt toegelicht, is in strijd met al wat tot nog toe door uw voorgangers werd gezegd. Inderdaad, de idee dat de functies van gecontroleerde en controleur niet mogen worden gecumuleerd, is evident. Op geen enkel ogenblik vormde een intercommunale waar een provincie aan participeerde een probleem op het stuk van de uitoefening van die functie van controleur. De praktijk heeft bevestigd dat de bewering als zou de participatie van provincies aan intercommunales nadelig zijn, op niets steunt.

Na uw stelling gehoord te hebben, mijnheer de Vice-Eerste minister, zijn wij tot de conclusie gekomen dat als er toch iemand moet worden uitgesloten, het best de Staat is. Het merendeel van de bevoegdheden waarover de intercommunales beschikken, behoort tot de gewesten en gemeenschappen. In de toekomst zal ook de voogdij over die intercommunales in belangrijke mate door de gewesten en gemeenschappen worden uitgeoefend, veel meer dan door de centrale Staat.

Een voorbeeld illustreert dit. Als men uw logica volgt, mijnheer de Vice-Eerste minister, dan kan er bijvoorbeeld in de Limburgse Intercommunale voor streekontwikkeling geen plaats meer zijn voor het Vlaamse

Gewest en voor de provincie, maar wel voor de Staat. Voor een intercommunale met een streekgebonden karakter die doorheen de jaren heel wat verdiensten heeft gehad, die door niemand worden aangevochten, is dat toch een absurditeit. Wat u ook moge beweren, de politieke opportuniteit maakt het voor mij noodzakelijk dat de provincies en de gewesten, zoals in het verleden, volwaardig kunnen participeren.

Veel minder logisch is het dat vandaag, in de nieuwe staatsstructuur, de centrale Staat nog een rol speelt in deze intercommunale verenigingen.

Men zou de logica moeten volgen, wat trouwens wordt gedaan in de diverse adviezen waarover u meer dan waarschijnlijk beschikt.

Het advies van de Vereniging van Belgische steden en gemeenten is duidelijk. Volgens die vereniging zal het, na goedkeuring van dit ontwerp, in de toekomst uitgesloten zijn dat provincies deel uitmaken van die instellingen. De vereniging meent, terecht, dat het aan de stichters van de intercommunales toekomt te oordelen of hun opdracht en hun financieringsbehoeften van die aard zijn dat een beroep moet worden gedaan op de medewerking van provincies en van gewesten.

Dat heeft toch niets te maken met het debat over controleur en gecontroleerde.

De wet dateert van 1922. Bij mijn weten zijn er op dat stuk nooit betwistingen gerezen. Ik meen derhalve dat de Senaat er goed aan zou doen ter zake de bevoegdheden van de Staat geleidelijk aan te vermindern, gezien het politiek klimaat in dit land. Ik zeg dat het de Staat is die niet mag participeren in de intercommunales, maar dat ruimte moet worden gelaten voor provincies, gewesten en gemeenschappen (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, connaissant la justification de l'amendement présenté par M. Wyninckx, j'y avais déjà répondu dans le cadre de la discussion de l'amendement précédent.

Cependant, M. Wyninckx a cité l'exemple d'une société de développement régional pour une province donnée.

S'agissant de développement régional ou d'aménagement du territoire, ces deux matières relevant de la compétence des régions, la région, compétente dans le secteur traité dans l'intercommunale et en sa qualité de tuteur, aura un mot déterminant à dire. Je ne reviens pas sur ce que j'ai déclaré tout à l'heure.

Actuellement, ni les provinces, ni les gouverneurs de province n'exercent la tutelle sur les intercommunales qui relèvent uniquement des régions. Même dans les communes à régime linguistique spécial, sur lesquelles le ministre de l'Intérieur exerce la tutelle, les intercommunales concernées relèvent de la tutelle des régions. Il n'existe pas, à ce jour, de contre-indication en ce qui concerne les provinces. Certes, les modes de tutelle peuvent être soumis à modification, mais ce choix ne dépend pas de nous.

En ce qui concerne l'Etat lui-même, ce n'est pas parce que le Parlement vote la loi organique que le gouvernement peut intervenir, de manière directe, dans la constitution d'une intercommunale.

Aussi, l'amendement de M. Wyninckx est-il sans objet.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 2 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 2 zijn aangehouden.

L'article 3 est ainsi rédigé:

Art. 3. Les intercommunales sont des personnes morales de droit public. Quels que soient leur forme et leur objet, elles n'ont pas un caractère commercial.

Art. 3. De intercommunales zijn publiekrechtelijke rechtspersonen. Ongeacht hun vorm en hun doel, hebben zij geen handelskarakter.

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, wat ik hier wens te zeggen is van fundamentele betekenis en zal in de loop van de bespreking van de artikelen nog geregeld aan bod komen.

Bepaalde intercommunales hebben het karakter van een gecommmercialiseerde openbare dienst. Dit is zo in de loop der jaren gegroeid en dat

was trouwens hun initiële opdracht. Collega Geldolf heeft er terecht op gewezen dat de problematiek rond de intercommunales te wijten is aan het feit dat ondergeschikte besturen, gemeenten en daarna verenigingen van gemeenten, energie gingen produceren, aanvankelijk enkel elektriciteit, later ook gas en water, terwijl tevens werd overgegaan tot andere commerciële activiteiten zoals distributie van kabeltelevisie en zo verder.

Indien wij u goed hebben begrepen, mijnheer de Vice-Eerste minister, zult u trachten — maar u zal daar niet in slagen — de intercommunales voor bepaalde activiteiten te onttrekken aan het vennootschapsrecht. Anderzijds wordt in dit wetsontwerp op de intercommunales niet alles geregeld. Ik ben geen jurist maar dit doet mij veronderstellen dat voor alles wat niet wordt geregeld door de nieuwe wet op de intercommunales, alleszins het handelsrecht van kracht blijft.

Ik kan u een hele reeks van voorbeelden geven van verrichtingen van intercommunales met een louter commercieel karakter die in het verlengde liggen van hun doelstellingen. In de statuten van een intercommunale die ik vrij goed ken omdat ik ze heb opgericht en sedert jaren voorziet, staat dat zij zich bezighoudt met de verspreiding van alle elektronische informatie. Dit omvat dus meer dan alleen kabeltelevisie.

Omwille van de know-how die wij verworven hebben, worden wij frequent zelfs door privé-firma's en ook in het buitenland gevraagd aan bepaalde projecten mee te werken. Bij het tot stand komen van de Schelderadar — wat toch een zeer belangrijke technologische realisatie is — hebben zowel het ministerie van Openbare Werken als privé-firma's een beroep gedaan op de know-how en het personeel van onze intercommunale. Dat privé-firma's ertoe verplicht zijn zich voor een deel van hun technologie te wenden tot een zuivere intercommunale, strekt deze vereniging en ook haar personeel tot eer. Door dit wetsontwerp zal dit echter niet meer mogelijk zijn.

Een tweede voorbeeld: wij hebben handelsovereenkomsten — men kan hier inderdaad moeilijk spreken van publiekrechtelijke overeenkomsten — gesloten met een hele reeks van Nederlandse grensgemeenten. Geen enkele Nederlandse maatschappij werd bereid gevonden om in die gemeenten kabeltelevisie te leveren. Zij hebben zich dan tot onze intercommunale gericht en wij leveren daar nu signalen, onderhouden de netten, leggen nieuwe netten aan wanneer uitbreiding noodzakelijk is en zo verder. Het gaat hier om een jarenlange traditie en dit heeft nog nooit aanleiding gegeven tot moeilijkheden met onze voogdijoverheid.

Intercommunales zouden volgens u alleen nog maar binnen een zeer eng geïnterpreteerd kader mogen opereren.

Andere intercommunales dan de onze ontplooiën dezelfde activiteiten en voeren ook werken voor derden uit die wel in het verlengde liggen van hun opdracht maar die, als men het juridisch zeer strikt zou interpreteren, niet behoren tot hun bevoegdheid omdat de statutaire bepaling zeer vaag is.

Men zou voortaan kunnen zeggen dat bijvoorbeeld, de maatschappij voor kabeltelevisie alleen maar beelden mag leveren aan haar abonnees en niet aan andere gemeenten die erom vragen, en zeker niet over de grenzen.

Men zou ook kunnen zeggen dat een intercommunale die is gespecialiseerd in het bekabelen van ingewikkelde gebieden, die know-how niet ter beschikking mag stellen van derden, zelfs niet van het ministerie van Openbare Werken dat daarom verzoekt.

Daarover wens ik in dit debat een duidelijke uitspraak. Ik ben trouwens niet de enige.

In het advies van de provincie Namen wordt dezelfde vraag gesteld. Volgens dat advies wordt het nu duidelijk dat het administratief recht de voorrang krijgt op het handelsrecht.

Dat is een hinderpaal voor de goede werking van de intercommunales die kunnen bogen op een jarenlange traditie.

Op dezelfde wijze reageert trouwens de Vereniging van Belgische steden en gemeenten. De formulering zou dus moeten worden verbeterd.

Er wordt voorgesteld de tekst derwijze aan te passen dat de intercommunales hun ervaring, hun technieken, hun personeel en hun diensten ter beschikking kunnen stellen van aanverwante besturen of van grensgebieden. Ik heb een voorbeeld gegeven. Wij leveren signalen en diensten in Nederland maar wij leveren ook belangrijke prestaties op verzoek van het ministerie van Openbare Werken inzake de realisatie van het project «Schelderadar» dat geschiedenis maakt. Zoals ik daarnet heb gezegd bij het begin van mijn uiteenzetting, werden privé-firma's ertoe verplicht een beroep te doen op onze verworven technologie. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, en commission et au cours de la discussion générale, j'ai indiqué que si les intercommunales, quels que soient leur forme et leur objet, aux termes du projet de loi, n'ont pas un caractère commercial, rien ne les empêche de poser des actes commerciaux.

L'exemple fort intéressant cité par M. Wyninckx montre que l'autonomie de l'intercommunale et la réalité géographique lui permettent de mener une série d'activités.

Si le conseil d'administration de l'intercommunale le décide et si l'autorité de tutelle n'intervient pas, je ne vois pas pourquoi les intercommunales seraient empêchées de développer des activités utiles et d'intérêt public.

Je n'ai pas à me prononcer sur une réalité concrète que je ne connais pas et qui est de la responsabilité de la tutelle.

Du point de vue de la loi organique, le fait que le projet précise que les intercommunales n'ont pas un caractère commercial ne les empêche pas de poser des actes commerciaux.

M. le Président. — M. Van Roye présente l'amendement que voici :

« Supprimer la deuxième phrase de cet article. »

« De tweede volzin van dit artikel te doen vervallen. »

Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Ik zou natuurlijk liefst eerst de heer Van Roye hebben gehoord, mijnheer de Voorzitter. Hij was daarnet nog aanwezig.

Wij steunen dit amendement in de lijn van wat onze fractieleider zoeven heeft gezegd want wij vinden dat het niet opgaat in de wet zaken in te schrijven die niets betekenen. Het tweede deel van dit artikel zegt eigenlijk: het mag maar het mag niet. Daar komt het op neer.

Ik breng in herinnering het aanvullend verslag naar aanleiding van het advies van de Raad van State waar op pagina 4, de rapporteur de heer Van Herreweghe onder meer schreef:

« Een ander lid haalt een uittreksel aan uit *Verenigingen van gemeenten in België* van P. Hautphenne, Vereniging van Belgische steden en gemeenten, Brussel, 1966, waaruit blijkt dat de gemengde intercommunales wel degelijk winst nastreven.

Dit uittreksel luidt als volgt:

« Dit — geen-winst-nastreven — vloeit voort uit het feit dat de verenigingen van gemeenten een doel van openbaar nut moeten hebben.

De wetgever erkent dit door voor te schrijven dat de statuten de verdeling der winsten moeten vermelden, artikel 5.

De Raad van State heeft eveneens bevestigd dat het verwezenlijken van winst ter gelegenheid van een bepaalde activiteit de openbare besturen niet is ontzegd maar integendeel door de wetgever uitdrukkelijk werd voorzien, onder meer in de wet van 1 maart 1922.

De recente rechtsleer aanvaardt echter niet meer dat de openbare diensten geen winst mogen nastreven maar is integendeel van oordeel dat het nastreven van winst door een openbare dienst niet strijdig is met het algemeen belang, omdat de verwezenlijkte winst ten goede komt aan de gemeenschap. »

Ik bespaar u de verdere lectuur, maar verwijst naar de integraliteit van pagina's 4 en 5.

Helemaal hypocriet is het te doen alsof men van niets weet. Ik heb daareven reeds verwezen naar de aanrekenbare budgetten van het Vlaams Economisch Verbond, waarvan de gemengde intercommunales de helft betalen. Hierin worden doorgewoonden miljoenen ingeschreven onder de titel « Informatiecampagne » maar in feite gaat het over publiciteit op het thema dat elektriciteit nog altijd de naam heeft duur te zijn. Men poogt dit imago weg te werken door publiciteit. Of hiermede ook de hoge prijs gaat verdwijnen, is iets anders.

De bedragen worden nominatief vermeld. Ik zal ze niet stuk voor stuk aanhalen, want ik heb mijn document op mijn bank laten liggen. Het gaat over een budget van 30 miljoen voor 1985 waarin onder meer

kredieten zijn ingeschreven voor reclamespots van 30 seconden op de RTB. Zodra publiciteit op de BRT zal zijn goedgekeurd, zullen daar eveneens spots worden uitgezonden. De kredieten voor een hele reeks van tijdschriften, zoals *Knack*, *Trends*, *Auto-toerist*, *Pourquoi pas?*, *Humo*, *Télé-moustique*, nemen een hele pagina in beslag, met vermelding van de bedragen en het aantal inlassingen. Al deze publiciteit om de verbruikers te laten geloven dat elektriciteit niet duur is, moet mee worden betaald door de gemengde intercommunales. Wanneer dan het artikel bepaalt dat de activiteiten geen handelskarakter mogen hebben, is dit pure hypocrisie.

Dit is dan ook de reden waarom wij het amendement van de heer Van Roye steunen. (Applaus op de socialistische banken.)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, les derniers exemples donnés par M. Geldolf me donnent l'occasion de rappeler que je n'ai pas à me prononcer sur le point de savoir s'il est ou non opportun de faire de la publicité pour une intercommunale qui poursuit un objet social; c'est à son conseil d'administration qu'il appartient d'en juger.

L'avantage que présente ce projet de loi, c'est que désormais les communes y seront majoritaires et qu'aucune décision ne pourra être prise sans l'accord de leurs représentants. Je ne puis émettre ici un avis sur l'opportunité. C'est le conseil d'administration de l'intercommunale en cause qui doit en décider.

M. Geldolf. — Mais vous venez de nier l'utilité d'une partie de l'article en question.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — J'aimerais apporter un complément d'information.

Les avantages qu'offre le caractère de personne morale de droit public sont l'impossibilité pour les créanciers de faire procéder à la saisie des biens, la garantie de continuité du service public, l'égalité du traitement des utilisateurs. L'absence de caractère commercial des intercommunales demeure inchangée. Elles doivent rechercher l'intérêt général ne peuvent agir en commerçants.

Par contre, elles peuvent faire des actes de commerce. Ceux-ci sont énumérés à l'article 2 du Code de commerce. Dans ce cas, les tribunaux de commerce sont compétents. Quant aux actes dépourvus de caractère commercial, ils relèvent des tribunaux ordinaires et le Conseil d'Etat est compétent. Il faut donc distinguer la nature de la société et la nature des actes.

M. Geldolf. — La publicité n'est-elle pas un acte commercial?

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Oui, la publicité est un acte commercial. Les intercommunales peuvent faire un acte commercial s'il correspond à leur objet et à l'intérêt général qu'elles sont censées poursuivre.

M. Geldolf. — Dans le cas des sociétés de distribution d'électricité, la publicité n'est pas faite dans l'intérêt général, mais pour prouver que l'électricité n'est pas aussi chère qu'on le pense, ce qui est inexact.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — C'est là votre jugement, monsieur Geldolf. Or, c'est l'avis des intercommunales et plus précisément des délégués des communes au sein de celles-ci qui importe.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 3 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 3 zijn aangehouden.

L'article 4 est ainsi rédigé:

Art. 4. Les statuts de l'intercommunale reprennent les dispositions particulières imposées par la présente loi ainsi que, selon le cas, par la législation sur les sociétés commerciales ou les associations sans but lucratif et mentionnent au moins:

- 1° Sa dénomination;
- 2° Son objet ou ses objets;
- 3° Sa forme juridique;
- 4° Son siège social;
- 5° Sa durée;

6° La désignation précise des associés, de leurs apports et de leurs engagements;

7° La composition et les pouvoirs des organes de gestion et de contrôle de l'intercommunale, les modes de désignation et de révocation de leurs membres ainsi que la possibilité pour ceux-ci de donner procuration à un autre membre du même organe qui sera désigné au sein de la catégorie à laquelle appartient le mandant;

8° Le mode de communication aux associés des comptes annuels, du rapport du collège des commissaires et du commissaire-reviseur, un rapport complet sur les activités de l'intercommunale ainsi que tous autres documents destinés à l'assemblée générale;

9° L'affectation des bénéfices éventuels;

10° Les modalités de retrait d'un associé;

11° Le mode de liquidation, le mode de désignation des liquidateurs et la détermination de leurs pouvoirs et, sans préjudice de l'article 23, la destination des biens et le sort du personnel en cas de dissolution.

Art. 4. De statuten van de intercommunale nemen de bijzondere vermeldingen over, opgelegd door deze wet en, al naar het geval, door de wetgeving betreffende de handelsvennootschappen of de verenigingen zonder winstoogmerk, en vermelden tenminste:

- 1° Haar naam;
- 2° Haar doel of haar doeleinden;
- 3° Haar rechtsvorm;
- 4° Haar maatschappelijke zetel;
- 5° Haar duur;

6° De nauwkeurige aanwijzing van de vennoten, van hun inbrengen en van hun verbintenissen;

7° De samenstelling en de bevoegdheden van de beheers- en controlegeorganen van de intercommunale, de wijze van aanstelling en afzetting van haar leden, evenals de mogelijkheid voor dezen om volmacht te geven aan een ander lid van hetzelfde orgaan dat zal worden aangewezen binnen de categorie waartoe de volmachtgever behoort;

8° De wijze waarop aan de vennoten mededeling gedaan wordt van de jaarrekeningen, het verslag van het college van commissarissen en van de commissaris-revisor, een volledig verslag betreffende de activiteiten van de intercommunale, alsook van alle andere documenten die bestemd zijn voor de algemene vergadering;

9° De besteding van de eventuele winsten;

10° De wijze van uittreden van een vennoot;

11° De wijze van vereffening, de wijze waarop de vereffenaars worden aangesteld en de omschrijving dezer bevoegdheden en, onverminderd artikel 23, de bestemming van de goederen en het lot van het personeel in geval van ontbinding.

Alvorens bij artikel 4 het woord te geven aan de heer Wyninckx, wil ik een opmerking maken, in verband met de aanpassing van de Nederlandse tekst.

De heer Wyninckx heeft trouwens bij artikel 10 een amendement ingediend dat ertoe strekt «raad van beheer» te wijzigen in «raad van bestuur». Het is juist dat de Nederlandse tekst van het ontwerp op verschillende plaatsen moet worden aangepast.

De rapporteur kan hierover wellicht toelichting geven. Hij heeft het woord.

De heer Van Herreweghe, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp van wet werd ingediend in juni 1983. De wet op de handelsvennootschappen werd echter pas in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd op 19 januari 1984. De Nederlandse tekst van het ontwerp was dus gebaseerd op termen die in 1983 gangbaar waren. Er kon bijgevolg geen rekening worden gehouden met de nieuwe terminologie van de wet op de handelsvennootschappen.

De opmerkingen die werden geformuleerd in verband met de Nederlandse tekst zijn gegrond, maar zij hebben geen invloed op de Franse tekst.

Het gaat om de volgende wijzigingen: raad van beheer wordt raad van bestuur; beheerder wordt vervangen door bestuurder; vennoot komt in de plaats van deelgenoot; aandelen in de plaats van deelbewijzen en naam in plaats van benaming. Verder worden de termen jaarrekening, rechtsvorm en oprichting gebruikt.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Geldolf.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, geldt dat ook voor de betwisting in verband met het verschil tussen de Franse en de Nederlandse tekst van artikel 9?

In de Franse tekst is er sprake van «... une délibération des conseils communaux» terwijl de Nederlandse tekst luidt: «... in de gemeenteraden worden beraadslaagd en beslist». Ingevolge aanpassing aan de Nederlandse tekst zou aan de Franse tekst dus het woord «décision» dienen te worden toegevoegd.

De Voorzitter. — Dat is een ander probleem. Het betreft hier gewoon een aanpassing van de tekst.

De heer Geldolf. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb gisteren tijdens de bespreking van artikel 1 dit probleem aangestipt. De minister heeft hierop niet geantwoord. Dat brengt ons in een moeilijke positie.

Men heeft ons gevraagd geen amendementen meer in te dienen, maar wij willen van de minister weten of hij zinnens is in de tekst van artikel 9 een wijziging aan te brengen. Indien hij dat niet doet, zullen wij een amendement moeten indienen. Daarom had hij gisteren moeten antwoorden.

De Voorzitter. — De opmerking die ik bij wijze van inleiding heb gemaakt betreft een ander probleem. Het gaat hier om een aanpassing van de Nederlandse tekst aan de nieuwe juridische terminologie.

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik had uw aandacht op dit punt gevestigd. U hebt met mijn opmerking rekening gehouden. Ik zie derhalve van het woord af.

De opsomming van de rapporteur stemt overeen met de wijzigingen die ikzelf op de tribune zou hebben gevraagd. Het is alleszins belangrijk dat die verbeteringen zouden worden aangebracht vooraleer het ontwerp eventueel naar de Kamer van volksvertegenwoordigers zou worden overgezonden.

De Voorzitter. — Ik ga hiermede akkoord. Ook onze taaldiensten zijn het daarover volkomen eens.

De heren Vandezande en Luyten stellen volgend amendement voor:

«Dit artikel te wijzigen als volgt:

«Behalve de bijzondere vermeldingen opgelegd door deze wet en al naargelang van het geval, door de wetgeving betreffende de handelsvennootschappen of de verenigingen zonder winstoogmerken, vermelden de statuten ten minste:

- 1° Haar benaming;
- 2° Haar doel of haar doeleinden;
- 3° Haar juridische vorm;
- 4° Haar maatschappelijke zetel;
- 5° Haar duur;

6° De nauwkeurige aanwijzing van de deelgenoten, van hun inbrengen en hun verbintenissen;

7° De wijze waarop en binnen welke termijn het administratief, personeels- en geldelijk statuut zullen worden opgesteld met dien verstande dat het personeel het spiegelbeeld is van de ideologische verhouding in de samenleving;

8° De samenstelling en de bevoegdheden van de verscheidene organen, de wijze van aanstelling van hun leden, evenals de mogelijkheid voor dezen om volmacht te geven aan een lid van de gemeenten of de publiekrechtelijke organen mits het naleven van de formaliteiten, nodig om de belangen van de leden te vrijwaren;

9° De wijze waarop aan de deelgenoten mededeling gedaan wordt van de jaarrekeningen, het verslag van het college van commissarissen en van de commissaris-revisor een volledig verslag betreffende de activi-

teiten van de intercommunale, alsook van alle andere documenten die bestemd zijn voor de algemene vergadering;

10° De wijze van uittreden van een deelgenoot;

11° De wijze van vereffening, de wijze waarop de vereffenaars worden aangesteld en de omschrijving dezer bevoegdheden en onverminderd artikel 23, de bestemming van de goederen en het lot van het personeel in geval van ontbinding.»

« Remplacer cet article par le texte suivant :

« Outre les indications particulières imposées par la présente loi et, selon le cas, par la législation relative aux sociétés commerciales ou aux associations sans but lucratif, les statuts de l'intercommunale mentionnent au moins :

1° Sa dénomination;

2° Son objet ou ses objets;

3° Sa forme juridique;

4° Son siège social;

5° Sa durée;

6° La désignation précise des associés, de leurs apports et de leurs engagements;

7° Les modalités et le délai à respecter quant à l'établissement du statut administratif, pécuniaire et du personnel, étant entendu que les relations avec le personnel sont le reflet des rapports idéologiques tels qu'ils sont dans la société;

8° La composition et les pouvoirs des différents organes, les modes de désignation de leurs membres, ainsi que la possibilité pour ceux-ci de donner procuration à un membre des communes ou des organismes de droit public, moyennant le respect des formalités nécessaires à la sauvegarde des intérêts des membres;

9° Le mode de communication aux associés des comptes annuels, du rapport du collège des commissaires et du commissaire-reviseur et du rapport complet sur les activités de l'intercommunale, ainsi que de tous les autres documents destinés à l'assemblée générale;

10° Les modalités de retrait des associés;

11° Le mode de liquidation, le mode de désignation des liquidateurs et la détermination de leurs pouvoirs ainsi que, sans préjudice de l'article 23, la destination des biens et le sort du personnel en cas de dissolution. »

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, artikel 4 van het ontwerp dat ik in de commissie heb willen amenderen, is aan de Raad van State voorgelegd voor advies.

In dit artikel wordt bepaald dat in de statuten van de intercommunales, het administratief personeel en zijn geldelijk statuut moeten worden afgebakend. Dat is uiteraard een zeer zware opgave. De Raad van State heeft terecht laten opmerken dat dit te omslachtig zou zijn. Ik heb daar begrip voor. Ik wil echter de personeelsleden van de intercommunales niet onbeschermd laten.

Met mijn oorspronkelijk amendement heb ik voorgesteld het administratief, personeels- en geldelijk statuut te bepalen in de statuten. De aanhef van mijn amendement is dezelfde als in artikel 4 van het ontwerp. Ik wens ook de termijn vast te leggen waarbinnen het administratief, personeels- en geldelijk statuut zodanig moet zijn opgesteld dat het de weerspiegeling is van de ideologische verhoudingen in de samenleving. Dit is al zeer soepel. Het gaat om een aan de intercommunales opgelegde verplichting om binnen een bepaalde termijn hun statuten aan te passen.

Wanneer er niets wordt gezegd, gebeurt het vaak dat er niets wordt gedaan. Wij hebben desaangaande een precedent, met name de wet op de fusies van gemeenten. In die wet wordt bepaald dat binnen drie jaar na de fusie het administratief, personeels- en geldelijk statuut van het personeel moet worden vastgelegd en goedgekeurd door de voogdijoverheid. Op enkele uitzonderingen na is dat gebeurd. Daarin ligt een waarborg voor de personeelsleden.

Een tweede doelstelling is een waarborg scheppen voor de verscheidenheid van de personeelsbezetting met dien verstande dat er geen eenzijdige samenstelling van het personeelsbestand plaatsheeft. In het personeelsbestand moet de ideologische samenstelling van de maatschappij worden weerspiegeld. In het Cultuurpact is daarvan ook sprake en met ideologische samenstelling worden de politieke partijen bedoeld. Dit is de beste

waarborg voor het goed functioneren van een openbare instelling, in casu de intercommunales.

Voor het overige heb ik gewoonweg de terminologie tot het punt 11 overgenomen uit het ontwerp van wet. In mijn voorgestelde wijziging heb ik rekening gehouden met het jongste advies van de Raad van State. (Applaus op de banken van de Volksunie.)

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, dans un avis que le Conseil d'Etat a émis à ce sujet, il a estimé que l'insertion des statuts administratifs et pécuniaires du personnel dans les statuts de l'intercommunale alourdirait ceux-ci ainsi que leur procédure de modification.

Je tiens à dire à l'honorable membre qu'il est possible, lors de la constitution d'une intercommunale, d'inscrire le statut administratif et pécuniaire du personnel, la garantie de l'objectivité et le reflet de l'éventail idéologique de la société, dans les statuts. En effet, l'article 4 du projet de loi reprend le minimum de dispositions indispensables à inscrire dans les statuts lors de la constitution d'une intercommunale.

Il est toujours possible de prévoir davantage dans les statuts. Il me paraît toutefois inopportun d'obliger toutes les intercommunales, qui ont des caractéristiques très différentes les unes des autres, d'insérer dans leurs statuts, le statut administratif et pécuniaire du personnel ainsi que sa répartition idéologique. Cette pratique alourdirait la procédure.

Je rappelle que cela est toutefois possible pour chaque intercommunale en particulier, si ses constituants le désirent.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 4 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 4 zijn aangehouden.

L'article 5 est ainsi rédigé :

Art. 5. Les intercommunales adoptent la forme juridique soit de la société anonyme, soit de la société coopérative, soit de l'association sans but lucratif.

Les lois relatives aux sociétés commerciales et aux associations sans but lucratif sont, selon le cas, applicables aux intercommunales pour autant que les statuts n'y dérogent pas en raison de la nature spéciale de l'association. En aucun cas, les intercommunales qui ont pris la forme d'associations sans but lucratif ne peuvent se livrer à des opérations industrielles et commerciales, ni chercher à procurer un gain matériel à leurs membres.

Art. 5. De intercommunales nemen de rechtsvorm aan ofwel van naamloze vennootschap, ofwel van coöperatieve vennootschap, ofwel van vereniging zonder winstoogmerk.

De wetten betreffende de handelsvennootschappen en de verenigingen zonder winstoogmerk zijn, naargelang van het geval, op de intercommunales van toepassing voor zover de statuten er niet van afwijken wegens de bijzondere aard van de vereniging. In geen geval mogen de intercommunales die de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk hebben aangenomen, nijverheids- of handelszaken drijven of trachten een stoffelijk voordeel aan hun leden te verschaffen.

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Met uw instemming, mijnheer de Voorzitter, zal ik het artikel en mijn amendement samen behandelen.

De Voorzitter. — Daar heb ik geen bezwaar tegen, mijnheer Wyninckx. Uw amendement luidt :

« Dit artikel te doen vervallen. »

« Supprimer cet article. »

U heeft het woord, mijnheer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb eerst een aantal vragen van algemeen karakter.

Een belangrijk punt, mijnheer de minister, dat zal u waarschijnlijk wel niet onbekend zijn, is de overeenstemming tussen deze wetgeving en

het vennootschapsrecht. Daarjuist werd even een tip van de sluier opgelicht die lag over een aantal taalgebreken die door het gewijzigde vennootschapsrecht zijn ontstaan. Het gaat natuurlijk niet alleen over taalgebreken. Er zijn nog heel wat andere dingen waar het vennootschapsrecht niet meer conform de wet op de intercommunales is of omgekeerd. Een zekere conformiteit in de wetgeving is toch wel logisch.

Eén van de artikelen waarin dit gebrek aan conformiteit zich voordoet is artikel 5. Ik zal achteraf terugkomen op al de artikelen waar dit het geval is. Artikel 5, tweede lid, bepaalt:

«De wetten betreffende de handelsvennootschappen en de verenigingen zonder winstoogmerk zijn, naargelang van het geval, op de intercommunales van toepassing voor zover de statuten er niet van afwijken wegens de bijzondere aard van de vereniging.»

Nu blijkt uit de memorie van toelichting dat, wat het eerste gedeelte van dit lid betreft, bedoeld wordt dat de gehele vennootschapswet, respectievelijk de wet op de VZW, in beginsel op de intercommunales van toepassing is, met inbegrip van alle wijzigingen aangebracht of nog aan te brengen, ter aanpassing aan de vereisten aan de EEG-richtlijnen inzake het vennootschapsrecht.

Het tweede gedeelte van dit lid, mijnheer de minister, bepaalt dat er een afwijkingsbevoegdheid mogelijk is die in de tekst van het ontwerp zeer ruim is gesteld. Wegens de bijzondere aard van de intercommunales zou statutair van elke vennootschapsrechtelijke wetsbepaling kunnen worden afgeweken, ook van die welke gegrond zijn in Europese richtlijnen. Bijvoorbeeld de wettelijke openbaarmakingsplicht voor vennootschapsakten en stukken waaronder de jaarrekening, die nog wel ter sprake zal komen, waarbij het aan de toezichthoudende overheid, *in casu* de regionale overheden, toekomt dergelijke afwijkingen al of niet goed te keuren. De memorie van toelichting bevat evenwel omtrent deze afwijkingsbevoegdheid een meer restrictieve tekst. Met andere woorden, het is belangrijk dat de minister hier enige opheldering verschafft want de memorie van toelichting zegt: «Tenslotte vereist de doeltreffendheid dat de statuten eventueel kunnen afwijken van de wetten, die voornoemde juridische vormen regelen, wanneer deze afwijkingen noodzakelijk zijn omwille van de aard van de intercommunale.»

U hebt daarjuist een voorbeeld gegeven van de soepelheid die inderdaad in deze materie noodzakelijk is. Hier is de nadruk gelegd op het noodzakelijkheidskarakter van de afwijking en zijn woorden in de memorie van toelichting ingelast die een restrictieve draagwijdte geven.

Het zou goed zijn mochten wij vernemen op welke wijze de minister overeenstemming zal tot stand brengen tussen de memorie van toelichting en tussen de tekst van het ontwerp wat dit punt betreft. Het lijkt aangewezen ten minste de tekst van het ontwerp in de zin van de memorie van toelichting aan te passen, zo zeggen sommigen. Dat is natuurlijk niet zo eenvoudig. U moet daarbij ook rekening houden met onder meer de EEG-richtlijnen.

Het ware misschien te verkiezen dat men de afwijkingen van het gemeen vennootschapsrecht zou beperken tot deze vervat in de bijzondere wet op de intercommunales. In elk geval is er hier een zeer delicaat juridisch probleem waarover wij graag uitsluitsel hadden gekregen. Hoe rijmt u met elkaar dat de statutaire bepalingen in zekere gevallen zouden kunnen afwijken van wetsbepalingen?

Deze redenering volgend ben ik tot het amendement gekomen, dat ik nu wil verantwoorden, namelijk de schrapping van artikel 5. De beperking van de statuten van de intercommunales tot naamloze vennootschap, coöperatieve vennootschap of VZW, is in de eerste plaats strijdig met de vrijheid van verenigingsvorm. De ervaring heeft bovendien uitgevezen dat het voor intercommunales belangrijk en noodzakelijk is over een grote soepelheid te kunnen beschikken.

U zult natuurlijk beweren dat door deze bepaling alle bestaande vennootschapsvormen, de naamloze vennootschap, de coöperatieve vennootschap of de VZW, kunnen worden toegepast. Door deze beperkende bepaling worden de intercommunales echter uitgesloten van nieuwe vormen van vennootschap die in de toekomst zouden kunnen ontstaan. In het kader van het Europese recht of van een of andere Europese richtlijn zouden bijvoorbeeld, de nationale regeringen kunnen worden verplicht een nieuwe vennootschapsstructuur tot stand te brengen.

Wanneer de intercommunales zelf vrijblijven om de voor hun doel en werkwijze best aangepaste vennootschapsvorm te kiezen, kan de voogdijoverheid in laatste instantie nog altijd beslissen of die juridische structuur aangewezen is voor die intercommunale. Door de beperkingen in dit artikel wordt de soepelheid aan de intercommunales ontnomen en legt u in feite een wissel op de toekomst, die u had kunnen vermijden

door de voogdijoverheid te laten oordelen over de juridische structuur van een intercommunale.

Om deze reden stel ik voor dit artikel te doen vervallen.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, le but de cet article est évidemment de se référer à des formes juridiques existantes et non de créer un nouveau droit des sociétés. Nous nous référons donc à ces formes juridiques, réglées par des lois précises.

Dans l'état actuel des choses, cela n'introduit pas de limitation, au contraire. En effet, cet article permet aux intercommunales d'adopter la forme d'ASBL, ce qui n'était pas permis actuellement et qui, pour un certain nombre d'entre elles, par exemple, à caractère culturel ou social, est mieux adapté.

Il n'y a pas lieu de mettre en place un nouveau cadre juridique pour les intercommunales puisqu'il existe des formes juridiques, une jurisprudence des tribunaux, et que leur connaissance est passée dans le public.

Pourquoi une disposition, au second alinéa, permettant certaines dérogations? En raison de la nature spéciale de l'association. Je cite un seul exemple: Certaines dispositions des lois sur la société anonyme ou la société coopérative ne s'adaptent pas aux intercommunales, par exemple, en ce qui concerne le nombre de membres associés. Pour créer une intercommunale, il suffit de deux associés; il suffirait donc de deux communes. Or, dans d'autres formes, on prévoit un nombre minimum d'associés plus élevé.

Que se passerait-il si une nouvelle forme de société commerciale était créée par le législateur? A mon sens, il faudrait amender notre article 5 afin de le rendre utilisable par les intercommunales. Mais on ne connaît pas de loi en préparation sur de nouvelles formes de société commerciale qui devrait, a priori, s'appliquer aux associations intercommunales.

En ce qui concerne le contrôle de la légalité, c'est évidemment au moment où l'intercommunale est constituée que le pouvoir de tutelle doit faire examiner s'il n'existe pas de contradiction entre les lois sur les sociétés commerciales ou les ASBL, les législations du secteur en cause et la législation organique sur les intercommunales. C'est donc au niveau de la tutelle que s'exerce le contrôle de légalité.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement is aangehouden.

Le vote sur l'amendement est réservé.

De heren Vandezande en Luyten stellen volgend amendement voor:

«Dit artikel te vervangen als volgt:

«Hoewel de regelen van de wet op de handelsvennootschappen al naargelang van het geval kunnen van toepassing zijn, nemen de intercommunales de vorm aan van een zuivere intercommunale, beheerd overeenkomstig de regelen van een overheidsdienst, bestuurd door een raad van beheer.»

«Remplacer cet article par le texte suivant:

«Encore que les dispositions de la loi sur les sociétés commerciales leur soient éventuellement applicables, les intercommunales adoptent la forme d'une intercommunale pure, gérée conformément aux règles d'un service public et administrée par un conseil d'administration.»

Het woord is aan de heer Vandezande.

De heer Vandezande. — Mijnheer de Voorzitter, point n'est besoin d'espérer pour entreprendre ni de réussir pour persévérer. Ik zal dat ook toepassen zoals Willem de Zwijger dat heeft gedaan. Ik sta hier oog in oog met een koppige Ardennes en het is moeilijk die man te overtuigen.

De tekst van het amendement dat ik bij artikel 5 heb ingediend, is nochtans zeer eenvoudig. Ik accepteer dat de regelen van de handelsvennootschappen en andere moeten kunnen worden toegepast op de intercommunales, maar dit mag de intercommunales het karakter van overheidsdienst niet ontnemen. Die optie hebben wij vroeger reeds genomen. Het aannemen van mijn amendement zal het beheer van de intercommunales des te gemakkelijker maken. Daarom vraag ik u dan ook, mijnheer de minister, ten minste dit amendement te aanvaarden.

Verder vraag ik nog, zoals ik dat reeds heb gedaan, dat «raad van beheer» zou worden vervangen door «raad van bestuur».

De heer Van Herreweghe. — Mijnheer Vandezande, vormt uw amendement geen beperking op de vrijheid van vereniging als u de intercommunales ertoe verplicht die vorm aan te nemen?

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Nothomb.

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Mijnheer de Voorzitter, hoewel de heer Vandezande zoals Willem de Zwijger gesproken heeft, moet ik hem toch een antwoord geven.

Je vous répondez bien que vous connaissiez déjà la réponse, monsieur Vandezande.

Cet amendement se situe dans la logique de vos amendements précédents et est donc inacceptable, à la fois pour la raison générale qu'il limite la liberté des communes et aussi parce qu'il est d'une trop grande imprécision.

Quelles sont les règles et les formes d'un service public administré par un conseil d'administration? Cela doit être précisé. L'avantage de l'article 5 est qu'il se réfère à des formes de sociétés commerciales ou d'une ASBL, prévues par la législation nationale.

De Voorzitter. — Dames en heren, het is evident dat de Nederlandse tekst van artikel 5 ook moet worden aangepast.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 5 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 5 zijn aangehouden.

L'article 6 est ainsi rédigé:

Art. 6. Le siège social de l'intercommunale est établi dans une des communes associées, dans des locaux appartenant à l'intercommunale ou à une des personnes de droit public associées.

Art. 6. De maatschappelijke zetel van de intercommunale is gevestigd in een van de aangesloten gemeenten, in lokalen die aan de vereniging of aan een van de aangesloten publiekrechtelijke personen toebehoren.

De heer Wyninckx stelt volgend amendement voor:

« Dit artikel te doen vervallen. »

« Supprimer cet article. »

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dit artikel eveneens te doen vervallen.

Het is nogal gek dat bij wet wordt geregeld waar de maatschappelijke zetel van een vereniging moet zijn gevestigd. De leden van de vereniging kunnen menigvuldig zijn, verschillend in geaardheid, gemeente, provincie, gewest, en spijs alles kan ook de Staat nog lid zijn. Men gaat dan zeggen waar de maatschappelijke zetel moet zijn gevestigd. Men beperkt alleszins de mogelijkheden in dit opzicht.

Ik wil u een aantal situaties schetsen die bewijzen dat dit artikel overbodig is.

Het zijn de statuten van de vennootschappen die bepalen waar de maatschappelijke zetel is gevestigd. De voogdijoverheid heeft het meest volkomen recht om te zeggen dat er misschien redenen bestaan om die maatschappelijke zetel niet te aanvaarden. Wanneer bijvoorbeeld zou blijken dat een intercommunale als maatschappelijke zetel Cannes zou kiezen, dan spreekt het nogal vanzelf dat de voogdijoverheid de aandacht erop moet vestigen dat zo iets niet kan.

Nu bepaalt u duidelijk waar die intercommunale haar maatschappelijke zetel mag hebben en bovendien bepaalt u ook aan wie het gebouw mag of moet toebehoren. Dat is nogal een gekke situatie.

Dat zou bijvoorbeeld, uitsluiten dat een intercommunale onmogelijk een gebouw zou kunnen huren in een complex behorend aan een privé-maatschappij voor de maatschappelijke zetel, die niet noodzakelijk de exploitatiezetel is.

De heer Op 't Eynde. — Bijvoorbeeld in Voeren.

De heer Wyninckx. — Dat laat de tekst die wij hier hebben niet toe.

Zo is het ook niet toegelaten dat een intercommunale de maatschappelijke zetel zou kiezen in de hoofdplaats van de provincie, wanneer noch de provincie, noch die stad bij de intercommunale zouden zijn aangesloten.

Wanneer een tiental gemeenten rond Aarlen — ik blijf onpartijdig — ...

De heer Nothomb, Vice-Eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt. — Dat kan ik begrijpen.

De heer Wyninckx. — ... zich zouden verenigen in een intercommunale en niet over een eigen gebouw beschikken, zouden zij het misschien opportuun achten in Aarlen een gebouw te huren, hetzij van de provincie, hetzij van de stad, hoewel die geen deel uitmaken van de intercommunale, hetzij van een privé-maatschappij, die in Aarlen een complex zouden hebben opgetrokken om als kantoorruimte te verhuren.

Volgens deze tekst kan dat allemaal niet.

Ik heb nog een tweede argument om voor te stellen dit artikel te doen vervallen.

Door deze tekst zullen een aantal intercommunales in grote moeilijkheden worden gebracht. De situatie die ik hier schets, is niet denkbeeldig. Ze bestaat bij heel wat intercommunales. Zo heeft « De Westvlaamse » haar maatschappelijke zetel in Brugge, maar de stad Brugge is niet aangesloten, de provincie toevallig wel. Het ware best mogelijk dat ook de provincie geen lid is, en wat dan?

Er zijn ook intercommunales die lokalen huren van privé-maatschappijen met langlopende overeenkomsten om de zekerheid te hebben dat zij op dezelfde plaats gevestigd kunnen blijven.

Indien de voogdijoverheid die situatie heeft geduld, zal zij wel redenen gehad hebben om zich daar niet tegen te verzetten. Zij had wellicht begrepen dat in bepaalde omstandigheden intercommunales — zoals andere maatschappijen trouwens — er de voorkeur aan geven met privé-maatschappijen een huurcontract te sluiten in plaats van zwaar te moeten investeren in het bouwen van lokalen. Zij kunnen ook een huurovereenkomst sluiten met openbare besturen, zelfs indien deze niet aangesloten zijn bij de intercommunale, of met ministeriële departementen die toevallig lokalen ter beschikking zouden hebben. Zij zouden dan tenminste oordeelkundig worden gebruikt. De intercommunale is ontlast van de investeringen en de verhuurder kan er maar wel bij varen, zelfs indien het een privé-firma is. Hoewel ik vanuit mijn politieke geaardheid de voorkeur geef aan het huren van openbare gebouwen, kan ik mij best voorstellen dat huurovereenkomsten zouden worden gesloten met derden.

Dit artikel brengt die bestaande overeenkomsten echter in het gedrang, vermits de intercommunales in de toekomst niet meer het recht zullen hebben om voor hun maatschappelijke zetel — ik spreek dan nog niet over de exploitatie — lokalen te betrekken in gemeenten die niet bij de intercommunale zijn aangesloten, in provinciehoofdplaatsen waar de provincie of de hoofdplaats niet zijn aangesloten, of in lokalen van privé-eigenaars.

Dit is een totaal overbodige beperking van de bewegingsruimte van deze handelsvennootschappen met publiek karakter, want de meeste intercommunales zijn inderdaad gecommercialiseerde openbare diensten. De regionale overheden kunnen immers gebruik maken van hun voogdij wanneer zou blijken dat intercommunales een volstrekt onverantwoorde keuze zouden doen of volkomen onverantwoorde huurovereenkomsten zouden sluiten met openbare diensten of met privé-maatschappijen.

Dit artikel is werkelijk nonsens en moet bijgevolg vervallen.

De heer Vandezande. — U moet Habay-la-Neuve als voorbeeld nemen en niet Aarlen.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, la raison d'être de cet article est évidemment de s'intégrer dans une loi qui veut souligner la primauté des communes et, bien entendu, des communes associées dans les intercommunales.

Je fais remarquer qu'il n'est pas question de renoncer à des contrats de location car ceux-ci permettent de conserver des sièges administratifs ou des ateliers.

Le siège social peut très bien être établi dans une des maisons communales, mais le siège administratif ou le siège d'exploitation dans un autre bâtiment.

Je signale que cet article est le fruit d'un amendement déposé en commission et adopté à l'unanimité.

Si, pour des raisons d'opportunité ou même de facilité géographique, il est requis d'établir le siège administratif autre part, la liberté en est laissée aux intercommunales.

Il me semble donc que cet article est nécessaire dans la présentation globale des intercommunales vis-à-vis des conseils communaux et de leurs électeurs.

M. Wyninckx. — S'il n'était pas mort, je le dirais à Charly De Pauw.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 6 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 6 zijn aangehouden.

Artikel 7 luidt:

Art. 7. Sans préjudice de prorogations éventuelles prévues à l'article 21, la durée de l'intercommunale ne peut excéder trente années.

Art. 7. Onverminderd eventuele verlengingen bepaald bij artikel 21, mag de duur van de intercommunale dertig jaar niet overschrijden.

De heer Wyninckx stelt volgend amendement voor:

«Dit artikel te vervangen als volgt:

«Onverminderd de toepassing van artikel 21, mag de duur van de intercommunale twaalf jaar niet overschrijden.»

«Remplacer cet article par ce qui suit:

«Sans préjudice de l'application de l'article 21, la durée de l'intercommunale ne peut excéder douze années.»

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, de duur van de intercommunales is ook een belangrijke aangelegenheid.

De meest aangewezen formule zou zijn dat de duur niet wordt bepaald.

Naargelang van de opdracht van de intercommunale is het inderdaad mogelijk dat zij slechts voor een zeer beperkte duur wordt opgericht of dat zij zelfs een tijdelijk karakter heeft.

Verschillende gemeenten kunnen zich inderdaad verenigen met het oog op het verwezenlijken van een bepaalde doelstelling. Eens deze is gerealiseerd, kan de intercommunale vereniging dan ook ophouden te bestaan. Dat is een beperking naar beneden.

Een beperking naar boven zou kunnen zijn, het bepalen van een maximum. Wij vinden dat zulk maximum zo laag mogelijk moet worden gehouden. Hier schuilt natuurlijk een addertje onder het gras, namelijk het feit dat de meeste gemengde intercommunales een duurtijd hebben van dertig jaar — volgens het typestatuut geldt dat voor alle intercommunales — die in zeer vele gevallen werd verlengd met een nieuwe termijn van dertig jaar vóór de vorige verstreken was.

Hierover zal waarschijnlijk in de loop van dit debat nog wel wat worden verteld. Het blijkt dat eerder politieke en commerciële berekeningen — politieke in hoofde van elke meerderheid waarop geen kleur staat, en commerciële in hoofde van de privé-partner — aan de basis liggen. Deze belangen convergeren zodat aan de grens van de *tempore suspecto* — en u weet wat ik daarmee bedoel — en aan de vooravond van een mogelijke politieke verschuiving ingevolge de raadsverkiezingen, de gemeenteraden worden geconfronteerd met de verlenging van dertig jaar van de contracten, hoewel sommige ervan bijvoorbeeld, maar van vóór achttien jaar dateren. De voorbeelden kan ik illustreren met namen van steden en gemeenten.

De keuze voor de onbeperkte duur is de beste maar ik wens u tegemoet te komen, mijnheer de Vice-Eerste minister. Vandaar heb ik gepleit voor een termijn van twaalf jaar. Voor een wettelijke beperkte duur tot dertig jaar, behoudens eventuele verlengingen, geeft u inderdaad weinig redenen. Ik ken uw argumentatie.

Zoals collega Geldolf zeer terecht heeft opgemerkt, zal u aanvoeren dat, hoewel dit stuk wet ogenschijnlijk het lot van alle intercommunales

regelt, het natuurlijk overwegend gaat over de gemengde intercommunales voor energie. Daar vindt men een duurtijd van dertig jaar; zij vormen de enige oorsprong van uw dertig jaar.

Alle andere intercommunales, waarvan wij de statuten hebben uitgepluisd, zoals ik heb gezegd bij de algemene bespreking, geven de meest verscheidene looptijden op.

Bij gemengde intercommunales en a posteriori bij de zuivere — maar dat is een gevolg van het feit dat het in de gemengde intercommunales het geval was — maakt men gewag van dertig jaar, die worden overgenomen.

De wet van 1922 beperkte die looptijd niet. Er zijn alle redenen voor om dat niet te doen.

Het Belgisch vennootschapsrecht werd aangepast aan de tweede en de vierde EG-richtlijn en heeft het wettelijk principe van de onbeperkte vennootschapsduur ingevoerd. Voor andere vennootschappen geldt deze onbeperkte duur. Dat is een tweede reden waarom u er goed zou aan doen dit artikel te laten vervallen. Dat zou gevolgen hebben voor andere artikelen, namelijk de artikelen 4, 5, 21, 22 en 23 van dit ontwerp.

Ik heb gepoogd u tegemoet te komen, mijnheer de Vice-Eerste minister. Ik veronderstel dat u de EG-richtlijnen niet wenst te respecteren. Dat doet u trouwens ook niet voor de revisoren. Waarschijnlijk vindt u dat ze totaal overbodig zijn.

Ik veronderstel dat u ook het vennootschapsrecht niet wenst te eerbiedigen. U maakt een statuut sui generis voor de intercommunales. U zou dat recht kunnen laten gelden.

Voor de goede werking van de intercommunales zou het echter best zijn geen termijn te bepalen. Vermits de Vice-Eerste minister een termijn wenst vast te leggen, stellen wij twaalf jaar voor en niet achttien zoals de heer Van Roye. In twaalf jaar hebben twee gemeenteraadsverkiezingen plaats.

Dit zal de mogelijkheid bieden om een einde te maken aan een aantal zaken op het ogenblik dat een gemengde intercommunale vervalt en opnieuw wordt verlengd met dertig jaar. Door het inbouwen van een beperking tot twaalf jaar zouden de gemeenten sneller tot de conclusie kunnen komen dat ze in een bepaalde intercommunale, met welk doel of karakter ook, niet goed gediend zijn. Dat de gemeenten zich kunnen terugtrekken na twaalf jaar, is een andere facilité die zou voortspruiten uit deze wijziging.

Het belangrijkste argument echter voor het beperken van de looptijd is dat de Vice-Eerste minister toch ten minste zou moeten proberen zijn wet in overeenstemming te brengen met het nieuwe vennootschapsrecht en met de EG-richtlijnen. Bijgevolg heeft hij er belang bij zelf via een amendement de schrapping van die bepaling voor te stellen. Mocht hij dit echter niet doen, vragen wij hem de looptijd te beperken tot maximum twaalf jaar.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, M. Wyninckx a lui-même senti la contradiction apparente liée à ses deux arguments.

D'une part, il veut limiter à douze ans — M. Van Roye à dix-huit ans — la durée maximale des intercommunales et, d'autre part, ...

M. Wyninckx. — C'est pour rencontrer vos intentions, monsieur le Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — J'ai bien dit: l'apparente contradiction.

Il me semble que le terme de trente ans repris dans les lois coordonnées sur les sociétés commerciales, reste un maximum et que certains investissements importants doivent pouvoir être amortis en vingt, vingt-cinq ou trente ans, ce qui postule une durée suffisante. Cependant, les associations peuvent choisir une durée moindre qui corresponde davantage à l'objet de l'intercommunale ou à leur désir de limiter leurs engagements.

Il me paraît indiqué de maintenir la durée maximum à trente ans, toute prolongation de cette durée dépendant d'une deuxième décision.

Je rappelle enfin que les amendements tendant à modifier cette durée ont été rejetés en commission.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement is aangehouden.

M. Van Roye présente l'amendement que voici :

« A cet article, remplacer le mot « trente » par les mots « dix-huit » »

« In dit artikel het woord « dertig » te vervangen door het woord « achttien ».

Le parole est à M. Van Roye.

M. Van Roye. — Monsieur le Président, si M. Wyninckx introduit un amendement, qu'il vient de défendre très bien, proposant une durée de douze ans, je propose quant à moi une durée de dix-huit ans.

En réalité, pour nous, écologistes, le but essentiel est de serrer le plus près possible la vraie démocratie, celle où tous les citoyens ont leur mot à dire.

Notre sentiment est qu'en cette matière, des délais trop longs tendent à réduire la démocratie à peu de chose.

Si, tous les trente ans, une majorité occasionnelle peut lier les successeurs à un type d'engagement, la démocratie n'y trouve pas son compte.

Cette mesure de trente ans est-elle justifiée? Vous avez dit, monsieur le ministre, qu'il s'agissait là d'une pratique courante dans les sociétés commerciales. Depuis le début de ce débat, je n'arrête pas de souligner que vous transformez les sociétés communales en sociétés commerciales. J'ai donc beaucoup apprécié que vous cherchiez votre argumentation dans les lois sur les sociétés commerciales. Je vous remercie, monsieur le ministre. Vous m'avez fait plaisir.

Des délais trop courts peuvent présenter des inconvénients. Cependant, la philosophie générale des sociétés commerciales est qu'il faut amortir le matériel. Or, actuellement, il n'est plus possible qu'un matériel dure trente ans et qu'on prenne trente ans à l'amortir. C'est une chose qui ne se fait plus; on amortit beaucoup plus vite. C'est d'ailleurs pour cette raison que les marges bénéficiaires brutes s'avèrent partout infiniment supérieures à ce qu'elles étaient jadis.

Il n'y a plus de justification à faire durer les choses. Il ne peut s'agir pour nous que d'un détournement de démocratie. Nous aimerions qu'on revienne à plus de sagesse, qu'on permette aux communes qui se lient

de réviser régulièrement leur attitude, et qu'on ne permette pas de prolonger — ce qui se fait à ce jour, nous le verrons — les engagements pris. Chaque majorité pourrait s'engager pour une période de trente ans, alors qu'on empêche de restreindre cette durée.

Il est de notre intérêt que cette durée soit la plus courte possible, de manière à sauvegarder la démocratie.

M. le Président. — La parole est à M. Nothomb, Vice-Premier ministre.

M. Nothomb, Vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique. — Monsieur le Président, quant au fond, sur l'aspect juridique de cette question, j'ai déjà répondu à M. Wyninckx.

A vous, monsieur Van Roye, je demande s'il est déraisonnable, pour les associés d'une intercommunale, de prévoir un temps supérieur à douze et dix-huit ans lorsqu'une intercommunale doit assurer les charges de la construction d'un collecteur d'égouts, d'une maison de la culture, d'un réseau de distribution d'eau ou, sur une rivière, d'un barrage de régulation.

Ceux qui déclarent vouloir donner la priorité au secteur public le brimeraient, en réalité, si le délai prévu au projet de loi était modifié.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 7 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 7 zijn aangehouden.

Ik stel voor onze werkzaamheden hier te onderbreken.

Te 14 uur zetten wij de artikelsgewijze bespreking voort met het onderzoek van artikel 8 en van de vier amendementen die daarop betrekking hebben.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h 15 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 12 u. 15 m.)

1320